https://doi.org/10.37193/BSFF.2019.28.03

FATA PĂDURII – CONSIDERAŢII DIALECTALE[*]

Ioan-Mircea FARCAŞ[**]

***The Forest Girl* – dialectal considerations**

Abstract: The dialectal text transcribed below provides interesting information not only for those who manifest a keen interest in dialectology, but also for ethnographic and folklore research, since, in addition to the linguistic features that are present, we are narrated information related to an exceptional event in the life of the informant, namely the fact of encountering the legendary Forest Girl.

The linguistic features present in this relatively recently collected text highlight the resistance of the dialectal characteristics that make it possible to maintain the subdialect of Maramures.

Keywords: *dialectal text, dialectal feature, linguistic feature, subdialect*

Textul dialectal transcris mai jos oferă informaţii relevante nu numai pentru cei interesaţi de dialectologie, ci, deopotrivă, şi pentru cercetări etnografice şi folclorice, deoarece, pe lângă caracteristicile lingvistice care apar, ne sunt relatate informaţii legate de un eveniment excepţional din viaţa subiectului informator, anume acela al întâlnirii cu legendara *Fata pădurii*.

Sistemul de transcriere fonetică utilizat în materialul de faţă se bazează pe sistemul **Atlasului lingvistic român** (**ALR**). Textul cules din localitatea Ieudeste redat în transcriere fonetică pe coloana din stânga, iar pentru ca materialul de faţă să poată fi cât mai accesibil, l-am prezentat pe coloana din dreapta într-o transcriere simplificată, "literarizată", urmând şi curentul actual care impune acest lucru.

1. Transcrierea literarizată. Pentru o „decodare” a transcrierii literarizate în conformitate cu trăsăturile specifice pronunţării maramureşene, facem următoarele precizări:

- dentalele palatalizate urmate de vocala ***e*** sunt "literarizate" prin consoană + *i*. De exemplu: [*d'e*] = *die* "de"; [*múnt'e*] = *muntie* "munte"; [*ńégru*] = *niegru* "munte"*;* [*răĺ'e*] = *rălie* "rele";
- labialele palatalizate urmate de ***e*** sunt redate "literarizat" prin consoană/ grup consonantic + *i*: [*colíbd'el'e*]= *Colibdielie* "Colibele";
- consoana [*ʒ́*] este redată prin grupul consonantic *dz*: [*ʒ́î l'e*] = *dzâlie* "zile";

[*] Text cules de la Chindriş Părască, 77 ani, din Ieud, în 2010.

[**] Conf. univ. dr., Departamentul de Filologie şi Studii Culturale, Decan al Facultăţii de Litere, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, str. Victoriei, nr. 76, Baia Mare, Maramureş (mircea.farcas@cunbm.utcluj.ro)

BDD-A31217 © 2019 Editura Universităţii de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

- africatele prepalatale rostite "dur" (caracteristice subdialectului maramureşean), notate [č, ğ] în sistemul ALR, sunt redate "literarizat" prin *c* +(*e*),(*i*), respectiv *g* + (*e*),(*i*) urmate de una din vocalele *a, ă, â, î* pentru a indica pronunția "dură" (care antrenează modificarea vocalelor *e, i* în *ă, î* după *č, ğ*). Exemplu: [*căl*] = *c(e)ăl* "cel"; [*căr*] = *c(e)ăr* "cer"; [*cul'ęğăm*] = *culég(e)ăm* "culegem"; [*răğắ*] = *răg(e)ắ* "răgea";
- diftongii [*o̯a*], [*ę̯a*], care se monoftonghează în graiurile de nord-vest la [*ǫ́*], [*ę́*], sunt redaţi prin vocalele respective cu accent, adică [*ǫ́*] = *ó*: [*pistǫ́l'e*] = *pistólie* "pistoale" şi [*ę́*] = *é:* [*ţîńę́m*] = *ţâniém* "ţineam".

2. Transcrierea fonetică. Valoarea semnelor speciale folosite în transcriere este următoarea:

Pentru vocale:

ę – vocală anterioară, deschisă, în cuvântul [*vęd'e*] "vede".

ǫ – vocală posterioară, deschisă, în cuvântul [*pǫt'e*] "poate".

e̯– semivocală palatală semideschisă

i̯– semivocală palatală închisă

o̯– semivocală labială semideschisă

u̯– semivocală labială închisă

Pentru consoane:

č – africată palato-alveolară surdă (tipică Maramureşului, cu elementul fricativ [*ş*]), întâlnită în cuvântul [*căr*] "cer".

ğ – africată palato-alveolară sonoră (cu elementul fricativ [j]), întâlnită în cuvântul [*ğăr*] "ger".

ḱ – oclusivă palatală surdă, întâlnită în cuvântul [*k'in*] ″chin".

ǵ – oclusivă palatală sonoră, ca în cuvântul [*ǵem*] "ghem".

d' – oclusivă dentală palatalizată sonoră, ca în cuvântul [*d'in*] "din".

ť – oclusivă dentală palatalizată surdă, ca în cuvântul [*găt'ęjă*] "găteje".

ḑ– africată dentală sonoră, ca în cuvântul [*ḑî*] "zi".

l' – sonantă dentală laterală palatalizată, ca în cuvântul *l'ęmńe* "lemne".

ń – sonantă dentală nazală palatalizată, ca în cuvântul *ńič* "nici".

Trebuie notat că în graiurile maramureşene oclusivele palatale primare [*ḱ*] şi [*ǵ*] se confundă, de cele mai multe ori, cu sunetele rezultate din palatalizarea dentalelor, [*ť*] şi [*ď*].

BDD-A31217 © 2019 Editura Universității de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

fáta pădúrii̯

[Ce ştii, moaşă, de fata pădurii sau de mama pădurii?]
ă / îm adúc amínt'e că am mărs cu táta la fîn la stîńişu̯óre şî o pus pă car / că mer̨é tătă lúmę̯a nu mer̨é ca amú […] mer̨é cu nó̯pt'e / încă nu i̯erá d̨í̯u̯ă bíńe şî i̯erám p-acólo / sosî́t̨ / p-on d'al máre şî cu váca şî cu cálu / cáru i̯erá … îl ţîńé̯ cu mîncáre şî cu şă şî o dus cálu d'e căpắstru şî l-o pus napói̯a cárului / no̯ / şî i̯o am fost napói̯cu̯-o várgă / ţîńé̯m să nu rămî́i̯e váca / mer̨é̯m clipočî́n / drúmuril'e r̨î́ắl'e / pt'étri / bolováń …
[Dimineaţă tare?]
dără că / la vo tri / d'imińáţa / d'e la tri / dără / şî nu núma nu̯oi̯ / aşắ mer̨é lúmę̯a / ş-acólo am sosî́t íntre izvu̯ór̨ăl'e čắl'e / să-ntorčắ drúmuril'e în mai̯ múlt'e … no̯ / direćţii̯ / ş-ápoi̯ acólo i̯erá / şt'ié̯m c-am mai̯ umblát nu̯oi̯ p-acólo / i̯erá o pt'etró̯i̯e máre / o stî́ncă máre / acólo şî mîncáu̯ ó̯mińi cît'odátă pă pt'etró̯i̯a ačắi̯e // acólo o fost aşắ o momúi̯e hî́dă / ńágră / şî i̯ę̯ / da i̯o n-am văd̨út-o că o fost şî nó̯pt'e ş-am fo şî-năpu̯ói̯ şî m-am dus şî clipočînd / pó̯t'i că / da núma l-am văd̨út pă táta că ş-o luát clópu d'in cap / ş-o luát clópu d'in cap şî o făcút cručă şî o d̨îs: "dó̯mńe / d'epárt-o / dó̯mńe / d'e cătă noi̯!" no̯ / că táta o fost on om aşắ táre cumínt'e şî şî d'eşt'ept

Fata pădurii

Ă, îm aduc amintie că am mărs cu tata la fân la Stânişuóre şî o pus pă car, că meré tătă lumea nu meré ca amu […] meré cu nóptie, încă nu iera dzâuă binie şî ieram p-acolo, sosâţ, p-on dial mare şî cu vaca şî cu calu, caru iera … îl ţânié cu mâncare şî cu şă şî o dus calu die căpăstru şî l-o pus napoia carului, no, şî io am fost napoi cu-o vargă, ţâniém să nu rămâie vaca, merém tăt clipoc(i)ân, drumurilie râălie, ptietri, bolovani…

Dară că, la vo tri, diminiaţa, de la tri, dară, şî numa nuoi, aşă meré lumea,
ş-acolo am sosât între izvuórăle c(e)ălie să-ntorc(e)ă drumurilie în mai multie … no, direcţii, ş-apoi acolo iera, ştiém c-am mai umblat nuoi p-acolo, iera o ptietróie mare, o stâncă mare, acolo şî mâncau óminii câtiodată pă ptietróia ac(e)ăie. Acolo o fost aşă o momúie hâdă, niagră, şî ié, da io n-am vadzut-o că o fo nóptie ş-am fo şî-năpuoi şî m-am dus clipoc(i)ând, póti că, da numa l-am vădzut pă tata că ş-o luat clopu din cap, ş-o luat clopu din cap şî o făcut cruc(e)ă şî o dzâs: "Dómnie, diepárt-o, Dómnie, die cătă noi!"
Nó, că tata o fost on om aşă tare

BDD-A31217 © 2019 Editura Universităţii de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

şî / nǫ // şî-n vrę́mę̦a ačắi̯a / i̯o cînd o ʤîs aşắm-am ui̯tát pă fúgă aşắ-nai̯ínt'e ş-am văʤút o mămilǫ́i̯e máre d'i pă stí̯nca ačắi̯a c-avę́ aşắ ńéşt'e d'inț mar¦ aşắ nai̯ínt'e ńéşt'e d'inț lŭğ / îm páre că ş-ámu-i̯ văd şî s-o luát ş-o ieşí̯t acólo p-o rî́pă / p-o ... ş-o hui̯ít tăț i̯ę́zuri̯i̯ şî i̯oi̯ d'e mńe / n-am auʤí̯t nimńícă fără că huitúra ačắi̯e d'e găt'ę́jă pí̯n-o fuğí̯t ...
[O fugit?]
o fuğí̯t / dără / o fuğí̯t / cînd o făcút táta crúčă / i̯o n-am ştiút / şt'ii̯ că i̯el ş-o făcút ... am văʤút că ş-o luát clópu d'in cap şî o făcút crúčă / şî i̯ę-n vrę́mę̦a ačắi̯e o fuğí̯t / o fuğí̯t aşắ şî / dără d'e acólo cum am apucát aşắ să văd şî i̯eu čă-i̯ / atí̯ta i̯-am văʤút aşắ ... hí̯dă o mămilǫ́i̯e máre / hí̯dă şî ńéşt'e d'inț mar¦ aşắ / nu şt'iu̯ că molfăi̯ę́ / mńi să părę́ mńi̯e aşắ că avę́ čápă a mí̯nă ...

[Ceapă?]
čápă [...] / nǫ / ş-ápi ń-am dus şî mń-o spus táta / c-am ʤîs că: "č-o fo ačắi̯e / hăi̯ tá? ǫ́re că fel' d'e ańimál o fo ačắla?" o ʤîs ... ʤí̯čă ... nu şt'iu̯ cum ʤîčắ aşắ că "mí̯i̯e-l únd'e o-nsărát! mí̯i̯e únd'e o-nsărát căč o fo fáta pădúri̯i̯" / da ʤí̯čă: "n-are nimńícă cu noi̯ că noi̯ ńe fáčăm crúčă şî nu s-aprópt'ii̯e / nu t'i t'ę́me / fără grí̯jă si!" nǫ //

cumintie şî şî dieştiept şî, no.
Şî-n vremea ac(e)ăia, io când o dzâs aşă m-am uitat pă fugă aşă-naintie ş-am vădzut o mămilóie mare di pă stânca ac(e)ăia c-avé aşă nieştie dinț mari aşă naintie nieştie dinț lungi, îm pare că ş-amu-i văd şî s-o luat ş-o ieşât acolo p-o râpă, p-o … ş-o huit tăț iezurii şî ioi die minie, n-am audzât nimnică fără ca huitura ac(e)ăie die gătiejă pân-o fug(i)ât …
O fug(i)ât, dară, o fug(i)ât, când o făcut tata cruc(e)ă, io n-am ştiut, ştii că iel ş-o făcut … am vădzut că ş-o luat clopu din cap şî o făcut cruc(e)ă, şî ié în vremea ac(e)ăie o fug(i)ât, o fug(i)ât aşă şî, dară die acolo cum am apucat aşă să văd şî ieu c(e)ă-i, atâta i-am vădzut aşă … hâdă o mămilóie mare, hâdă şî nieşte dinț mari aşă, nu ştiu c(e)ă molfăié, mni să păré mnie aşă că avé c(e)apă a mână …

C(e)apă […], nó, ş-api ni-am dus şî mni-o spus tata, c-am dzâs că: "C(e)-o fo ac(e)ăie, hăi ta'? Ore c(e)ă feli die animal o fo ac(e)ăla?" O dzâs …
dzâc(e)ă aşă că "mâie-l unde o-nsărat! Mâie unde o-nsărat căci o fo fata pădurii", da dzâc(e)ă: "n-are nimnică cu noi că noi ne fac(e)ăm cruc(e)ă şî nu s-aproptie, nu ti tiéme, fără grijă si!", nó.

BDD-A31217 © 2019 Editura Universității de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

Textul redat mai sus în transcriere dialectală, dublat de o transcriere mult simplificată, care permite o lecturare cât mai apropiată de pronunţia locală, se caracterizează prin trăsături grupate pe nivelurile clasice: fonetică, morfologie şi lexic. După cum se poate lesne remarca, cele mai multe trăsături sunt cele care trimit la nivelul foneticii, iar cele care fac referire la nivelul morfologic şi al vocabularului sunt mai puţine.

Astfel, întâlnim:

1. TRĂSĂTURI FONETICE

1.1. Vocale

- Vocala **e** atonă înregistrează o tendinţă de închidere
  -***e*** aton se închide la ***i*** cu mare frecvenţă:
  ómini 'oamenii'; *pót'i* 'poate'; *pt'étr**i*** 'pietre'
- Înregistrăm prezenţa unui *é* accentuat, înaintea unei silabe care conţine un alt **e,** fenomen prin care zona cercetată se înscrie în aria nordică ce cuprinde subdialectele vestice, bănăţean şi crişean, pe lângă cel maramureşean, dar şi unele graiuri din Transilvania[1]:
  nu t'i téme 'teme'; *vréme̯a* 'vremea';
- După consoanele*s, z,* - primare[2], *ş, j, ţ* şi uneori *r***,** rostite dur în Maramureş, atât la sud, cât şi la nord de Tisa:
  - Vocalele palatale **e, i** trec la vocalele centrale corespunzătoare **ă,** **î**după consoanele **ş, j:**
    ş: *i̯eşí* 'ieşit';
    j: *găt'é**ă*** 'găteje';
  - [ʲ] final, asilabic, amuţeşte după *ş, j, ţ, ḑ, z*[3]: *dinţ* 'dinţi';

1.2. Diftongi:

- După consoanele *r*, *s*, *t*, *ţ*, *ḑ, z* rostite dur, diftongul *e̯a* se monoftonghează la:
  - în poziţie finală, sub accent, după *r*, *ţ* diftongul *e̯a* se monoftonghează în *ắ*:
    să-ntorcắ 'se-ntorcea'; *ḑîcắ* 'zicea';
  - sau *e̯:avé* 'avea'; *meré* 'mergea'; *să păré* 'se părea'; *ţîné* 'ţinea';
- Diftongul **o̯a (u̯a)** se monoftonghează la *ó* [4], ca în subdialectele vestice. După I. Pătruţ (1953, 212)[5], această monoftongare s-a realizat prin influenţa maghiarei, unde nu există acest diftong*:*

[1] Vezi şi R. Colciar (2012, 76).

[2] Numim consoane primares*, z* pentru a le diferenţia de stadiile *s, z* rezultate din palatalizarea labiodentalelor *f, v,* palatalizare specifică subdialectului maramureşean.

[3] Fenomen cu implicaţii în morfologie, amuţirea lui *i* final asilabic după aceste consoane duce la omonimia singularului cu pluralul.

BDD-A31217 © 2019 Editura Universităţii de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

dǫ́mńe 'Doamne'; *nǫ́pt'e* 'noapte'; *ǫ́mini* 'oamenii'; *pt'etrǫ́i̯e* 'pietroaie'; *pǫ́t'i* 'poate';

- Diftongul *ei̯* devine *ii̯* sau *i: tri* 'trei';
  Diftongul *i̯a* > *i̯é: molfă**i̯é*** 'molfăia'; *şt'**ié**m* 'ştiam';

1.3. Consoane

- Se păstrează fonetismul arhaic *ɑ́* [6] (<lat. *d + ī, ĕ*):
  auɑ́ít 'auzit'; *ɑ́îs* 'zis'; *ɑ́i̯ă* 'ziuă'; *n-am văɑ́út-o* 'n-am văzut-o';
- Labialele *p, b, m* sunt palatalizate[7]. Din palatalizarea lui **p, b, m** se obţin fonetismele **pt', bd', mń**[8]:

Se observă că, în general, în poziţie iniţială, labiala, urmată de *i, i̯e (i̯a),* se palatalizează la stadiile de grup consonantic, dar le regăsim, de asemenea, şi în poziţie medială:

pt': pt'étri 'pietre'; *pt'etrǫ́i̯e* 'pietroaie'; *aprópt'i̯e* 'apropie';
*mń: ni**mń**ícă* 'nimic'; ***mń**íi̯e* 'mie';

- Fricativele labiodentale ***f, v*** cunosc stadii specifice de palatalizare: **f** devine **s,** iar **v** devine **z** (uneori **d′** şi chiar stadiul ***Φ***)[9]:
  f > s: *fără grijă si!* 'fii'
  v + i>∅ ***: i̯ézuri i̯*** 'viezurii';
- Dentalele **t, d** se palatalizează la stadiile **t', d'**[10]:

---

[4] Monoftongarea lui *o̯a* în *ǫ́* este menţionată într-un text de la 1768 scris cu litere latine şi cu ortografie maghiară (*cf.* Sala 2001, 352).

[5] I. Pătruţ (1953, 212) aprecia că evoluţia diftongului *o̯a* la *ǫ́* se datorează influenţei limbii maghiare, însă, Gr. Rusu (1959, 64) îl consideră un fenomen românesc.

[6] Fonetismul arhaic *ɑ́* s-a conservat în localitatea Ieud şi, implicit în subdialectul maramureşean, ca în subdialectul moldovean. Astfel de variante fonetice au fost menţionate încă în 1925 de Tache Papahagi (LXIII).

[7] "Prin palatalizare se înţelege deplasarea locului de articulare al unei consoane din orice zonă spre palatul dur. Această modificare se produce, în majoritatea cazurilor, sub influenţa unui iot următor (primar sau secundar)" *cf.* DSL, s.v. *palatalizare*. Sub acest aspect, localitatea Ieud, respectiv Maramureşul istoric, se caracterizează prin apartenenţa la aria cu labialele *p, b, m* palatalizate. În această arie, intră – pe lângă Maramureş şi Crişana – şi nordul Transilvaniei şi Bucovina.

[8] Matilda Caragiu Marioţeanu (1975, 159) consideră fenomenul de păstrare a elementului labial în aceste etape de palatalizare relativ recent, faţă de Moldova de exemplu, unde se înregistrează stadii finale fără elementul labial.

[9] I. Pătruţ (1958, 68-69) considera că stadiile *s, z* de palatalizare ale labiodentalelor *f, v* s-ar datora influenţei ucrainenei.

[10] "Palatalizarea dentalelor *t, d, l, n, r,* urmate de vocale prepalatale (*e, i*) şi de iot (*-y*) caracterizează partea de vest şi de nord a teritoriului lingvistic dacoromân şi este un fenomen dialectal specific exclusiv acestui dialect (necunoscut dialectelor sud-dunărene)" (Caragiu Marioţeanu 1975, 168).

BDD-A31217 © 2019 Editura Universităţii de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

d + e, i > d': ***d'****e*'de'; ***d'****eşt'épt'* 'deştept'; ***d'****imińáţa* 'dimineaţa'; ***d'****in* 'din'; ***d'****epárt'-o* 'depărteaz-o'; *ún****d'****e* 'unde';

*t + e, i > t': amín****t'****e* 'aminte'*;cî****t'****odátă* 'câteodată'; *cumín****t'****e* 'cuminte'; *înaín****t'****e* 'înainte'; *múl****t'****e* 'multe'; *ńéş****t'****e* 'nişte'; *nu t'i t'me* 'nu te teme'; *şt'iį* 'ştii'; *şt'iu̯* 'ştiu'; *t'ém̦e* 'teme';

- Sonantele **n**, **l** se palatalizează ("înmoaie") urmate de vocalele anterioare**e, i**:

n + e, i > ń: ańimál 'animal'; *bíńe* 'bine'; *dǫ́mńe* 'Doamne'; *ńágră* 'neagră'; *ńéşt'e* 'nişte'; *stîńişu̯ǫ́r̦e* 'Stânişoare';

l + e, i > l': fel' 'fel';

- Africatele **ĉ, ĝ** sunt rostite "dur" în Maramureş (notate **č, ğ** în ALRR-Mar.) şi sunt caracteristice subdialectului maramureşean. Pronunţarea "dură" a acestor consoane are drept consecinţă transformarea vocalelor anterioare, *e, i* în vocalele centrale corespunzătoare *ă, î*)**:**

č: *ačáį̆e* 'aceea'; *ačála* 'acela'; *čápă* 'ceapă'; *čál'e* 'cele'; *clipočínd* 'clipocind'; *crúčă* 'cruce'; *fáčăm* 'facem';

ğ: *fuğít* 'fugit';

- consoanele *s, ş, ţ, z* sunt pronunţate dur (după ele, vocalele e,i > ă, î):

sosít 'sosit'; *sosíţ* 'sosiţi'; *şî* 'şi';

- labiodentala ***v*** urmată de *o, u* >***h****: o* ***h****uį́t* 'au vuit'; ***h****uitúra* 'vuitura';
- grupul consonantic *tr* se reduce la *t* în: *cắtă* 'către';
- prepoziţiile**:** *pe>pă; de pe> di pă.*

2. TRĂSĂTURI MORFOLOGICE

- vocativul este construit cu interjecţia *hăi* urmată de substantiv cu apocopă[11]: *hăi ta*[12]! 'hăi tată!'
- verbele de conjugarea I se conjugă fără sufixele morfologice *-ez, -ezi, -ează* din limba standard: *d'epárt'-o!* 'depărteaz-o!'
- perfectul compus realizat cu auxiliarul *o = a: o fost*[13].
- prepoziţia *fără* cu sensul 'doar că, numai'

[11] Apocopa este considerată un fenomen specific subdialectului maramureşean şi constă în căderea uneia sau a mai multor silabe de după accent.

[12] Vocativul format cu ajutorul interjecţiei *hăi* are valoarea unei construcţii cu sens de politeţe, atât pentru masculin, cât şi pentru feminin (*cf.* Farcaş 2009 a, 151).

[13] Auxiliarul invariabil *o* duce la omonimia persoanelor 3 sg. cu 3 pl. (v. Farcaş 2009 a, 190).

BDD-A31217 © 2019 Editura Universităţii de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)

3. TRĂSĂTURI LEXICALE

clopu 'pălărie' < magh. *kalap;*
hâdă 'urâtă' < ucr. *hyd*[14]
frecvenţa mare a interj. *no*< magh. *na*

În concluzie, analiza dialectală a textului de mai sus a permis excerptarea unor exemple care confirmă existenţa subdialectului maramureşean. Toate trăsăturile caracteristice ariei dialectale ale Maramureşului se regăsesc în povestirea "Fata pădurii", prin aceasta demonstrându-se vitalitatea trăsăturilor specifice care individualizează zona în discuţie.

Bibliografie

Caragiu Marioţeanu 1975 = Matilda Caragiu Marioţeanu, *Compendiu de dialectologie română*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1975.

Colciar 2012 = Rozalia Colciar, *Graiul din Feleacu (jud. Cluj)*, în Nicolae Mocanu, Dumitru Loşonţi, Eugen Beltechi (eds.), *Lucrările celui de-Al XIV-lea Simpozion Internațional de Dialectologie (Cluj-Napoca, 16–17 septembrie 2010)*, Cluj-Napoca, Editurile Argonaut & Scriptor, 2012, p. 72–83.

Farcaş 2009 a = Ioan-Mircea Farcaş, *Fonomorfologia subdialectului maramureşean*, Nürnberg, Editura Druckzentrum.

Farcaş 2009 b = Ioan-Mircea Farcaş, *Lexicul subdialectului maramureşean*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.

Pătruţ 1953 = I. Pătruţ, *Influenţe maghiare în limba română,* în SCL, IV, 1953, p. 213-217.

Pătruţ 1958 = I. Pătruţ, *Contribuţii slave şi maghiare la formarea subdialectelor dacoromâne*, în CL,1958, 3, p. 63-74.

Sala 2001 = Marius Sala (coord.), *Enciclopedia limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti.

[14] Termeni de tipul *clop, hâd*, interj. *no* sunt cu răspândire generală în Maramureşul istoric (*cf.* Farcaş 2009 b, 118, 132).

BDD-A31217 © 2019 Editura Universității de Nord din Baia Mare
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:41:00 UTC)